

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.
TELEFON-SZÁM: 110.
Hirdetések és előfizetési penzek a kiadóhivatalba küldendők.

Fel- és szerkesztő és kiadótulajdonos:
FENYES LÁSZLÓ.

Előfizetési árak: Egy évre 16 Kor. — Fél évre 8 K. — Negyedévre 4 K. Egyes szám ára: 10 fillér. A lap megjelenik: Hétfőn, szerdán és szombaton este 6 órakor.

A recipe-írás-tudók.

Nemcsak az Olajfák hegyén állítanak keresztút s nemcsak Krisztusokat feszítenek meg. Az a szent kereszt csak messze kimagasló szimbóluma a völgyekben lakó apró emberek élete sorának s Pilátusok és írástudók éppen olyan millió száma akadnak lent a kicsinyek közt, mint a hogy-zreket pocskondiáznak meg igazságtalanul, kiapadra huzván a kis emberekben lakó nagy igazságokat.

Meghal egy gyermek. Az újság megírja róla: háromszor hívták hozzá orvost az nem ment el s halottkími bizonyítványt is láttatva állított ki róla. Mondani sem kell, hogy a gyermek anyja szegény asszony volt. Az emberek elkezdtek sajnálkozni az — orvoson, hogy milyen keletlen lehet az eset neki, mint a miért kiadották a dolog. Mondom, hogy a gyermek anyja szegény volt.

Az orvosok gyűléseket tartottak. Természetesen fogod találni jámbor olvasó, hogy nem orvos társukat elítéli, hanem azért, hogy bosszút gondoljanak ki egy másik, szerintük a feljebbolt orvos ellen. Mert amaz szimpathikus ember, jó czimborá, befolyásos ismeretése van a városban, és meg, a kire nekik gyanújuk van, már amugy is rögóta antipathikus a szemekben, nem társaságbeli ember s nem tartozik klikkukba. Kimondják a jelszót: ezt az embert, a ki hiedelmük szerint, az ő klikkukból való orvos társukat az újságról elárulta, el kell pusztítani a föld színéről. A kenyéret, a becselést kell elvenni, mert vét t az orvosi kartell ellen.

És megindult a hajsa dr. Vizeleki Frigyes ellen. Feljelentik az alispánnál, hogy nem gavallér ember ez a Vizeleki doktor. Sőt még mást is tudnak róla mondani, csak kérdozni tessék. Oh,ők felelnek, mivelhogy gavallér emberek a denuncziát úgy szokták megtorolni, hogy szintén denuncziálnak.

A ki egyedül kompetens reá: kijelenti, hogy a hatalmas beteg gyermekről való adatokat nem Vizeleki doktortól kapta. Mindegy, elkell pusztítani.

A kik kompetensek reá, Vizeleki doktor előjár: a déli vasuti betegsegélyező pénztár igazgatósága és a főszolgabíró kijelentik, hogy Vizeleki Frigyes doktor kötelességét mindig pontosan teljesítette, a szegény beteghez eljár, ha egyszer hívják is s gyógyít legjobb tudása és lelkiismerete szerint. Mindegy, el kell pusztítani, mondják a ceipe írás tudók.

Szemébe nézek ennek a végtelen refráinként megújuló chorusnak, a mely a világ-mindenség anyyi nagy és kicsiny eseményéből olyan ismerős előttnak. Ugy látszik, az írástudók, ezazadain át az évekek csak azt tanulták meg avoltani: feszítsd meg, feszítsd meg.

Nem dr. Vizeleki Frigyeset védom, ezt jól megtessék jegezni. Ha Vizeleki Frigyes dr. tényleg olyas valamit követett el, a mit meg kell torolni, ennek a megtorlásnak nem szabad elmaradni.

De védom, szorony erőmből, ám a józan ész és az igazság szeretet nagy hatalmával az Igazságot, a mi ellen merőnyeltem a belpoklosoknál sem szabad elkövetni, sem a — belpoklosoknak.

Iga-ságtalanságnak tartom, hogy ha az orvosok már rég, sulyosan kompromittáló dolgokat tudtak Vizeleki doktortól, miért nem igyekeztek már régen, maguk közül kik küszöbölni Vizeleki doktort? Ebben az esetben ellenünk, a nagy közönség ellen követtek el nagy igazságtalanságot.

Ezzel azt bizonyítják, azok a modern írástudók, hogy a közönség, a hivatalos, a beteg ellen vétkelhetik minden orvos, csak a kollegiális ellen ne vétkézzék. A farizeusokat látom, a mint rázzák a fejüket.

Nos hát konstatálom, hogy a Vizeleki ellen való vádak nagy része négy éves dolog s Vizeleki ellen a feljelentés a Palánszky eset nyilvánosságra hozatala után való másodnap határozottat el, Ezt tagadni nem lehet, de különben is nyoma van ennek magában az alispánhoz intézett feljelentésben is. Ha nem a Palánszky eset miatt történt a feljelentés, miért nem történt ez meg három év és tizenegy hónap alatt?

Igazságtalanságnak tartom, hogy a feljelentés, a kik Vizeleki doktortól sulyos vádakát — hamis bizonyítvány kiállítását és még nem tudni mi más egyebet — tudnak, hajlandók lettek volna kiigyezni Vizelekiel, hajlandók lettek volna visszavonni a vádakát, ha megköveti őket és írásban megfogadja, hogy *ellenük* soha többet semmit nem celekszik s ennek biztosítékul fegyvert ad ellenségesnek kezébe, hogy azok bármikor kiigyezhessék.

Igy egyezkedni ócska nadragon szokás, nem a tisztesség ügyében. Világos és saját maguk által s olgáltatott bizonyíták

T A R C Z A.

ELZA.

Írta: Polgár Géza.

A mig volt ideje Szelestei Elzának a fontolgatására, hogy férjhez menjen-e a kerői valamelyikéhez, addig nem tette. A mikor pedig megfontolása nélkül megtette volna, akkor meg nem volt kerő, csak egy, és az nem igen kellett neki.

No de hát ki veite volna tőle rossz néven, ha válogat, mikor apja jómódu földesur volt. Remélte Elza, hogy majd csak eljö az igazi és addig-addig fontolgattat, a mig elkésett. Ma árvereztek el a szegény apja minden vagyonát; nem maradt semmije. Darnay főispán meg ocupa szanabol budogta a megyehöz valami kis hivatalba, hogy megölhessen valahogyan. És ezt is azért tette, hogy a mint Elzának eszébe jutna, hogy ezantul is szemet vessen a fára, Darnay Károlyra, a deszentrí főügyezőre, hát tustént kitözi a szétrét az öregnek, akkor aztán mehet koldolni.

Segény, gyámoltalan Szelestei ezt a hírt is lekendező örömmel vitte meg a feleségének és Elza leányának, csakhogy azok is örüljenek. De bizony családott, mert ennek a híreknek az asszony örült, de Elza sehogysem tudott beletörölni abba a gondolatba, hogy az apja alárendelje legyen Darnay Károlynak, a ki egykor, csak nem is olyan régen, boldog volt, ha Elza rátekintett; ketszeresen boldog, mikor egy keringőt, csárdást járhatott vele a mult telen a megyében.

Mit ér már a szépsége, mit a büszkesége? Szegény leány nem kell senkinek se, ha még oly szép is. De meg a gondok, a nagy, nehéz gondok elhertaszítják a szépségét is. A viruló rózsaszín elveszti báját, a búszke természet megcsuklik, felszék lesz, a csabos szép szemek tőze veszt a fényéből; lonnyadt a leány, mert a szegénység r-tlenes el lenesége kivált annak, a ki egykor jómódban élt, fenyves ruhákban járt; legkivált a leánynak...

Hogy esküdtözt a főispán fia, Károly, hol-tig hű szerelmel, hogy rajongott érte és ime most, hogy vége a gazdaságnak: vége a szerelmeknek is; csak a pénzért szeretik a leányokat s ha elveszik, a pénzüért veszik el és a szegény leány meg se ismeri a boldogságot...

Keservesen zokogott Elza kétségbeesítő helyzetén. És az idő mult. Irgalom nélküli. Az a Komáromi Péter, a ki örökségi után folytatta az apja mesteriségét, a műasztalos mesterséget, az elvenni Elzát így is, szegényen, de bizony, míg jómódban voltak Szelesteiek, irgalmatlanul kiköszarazták, hát szegény fü egy elment nagy földalomban, hogy azóta a híret hallották csak. Állítólag külföldre ment nagy bánattalban és most öreg szitlei egyebet se tudnak leöle.

Ebben a kis városkában meg mindenki ismerte Szelesteieket, így hát kegyetlen fájdalom volt, a mit az ism-rösek szempillantásaiból kiérezhettek a gondolataikat:

— Szemük se vagytok! Elzátok, a páva, senkinek sem kell!

Az ő volt beránói mind férjhez mentek már,

csak ő nem kellett senkinek, a ki gazdag; a szegény meg félt, hogy a nagy igényei mind megmaradtak.

Egy-két keserves hónap fájalmát tetézte még, hogy Darnay Károly, a deszentrí fü fölépített képviselőnek és meg is választották. Aztán meg-nódt.

Ez volt Elza szívén a kegyelemoldítás. Összetett kezekkel könyörgött az apjának, hogy költözökjenek el innen ebből a városból, mert ha neki látnia kell egykori uralgója ilyen hivalkodó boldogságát, hát még a legborzostóbbra is képes lesz; az üngyikösságra. Meghasonlított mindenkivel szegény Elza és sorsa fölött kétségbeesett.

Azonban az ő jószágos, szerető édesanyja, a ki gyengéd szeretettel csügött leányán, addig-addig vigasztalagta, a mig valahogyan belenyugodott a soráiba. Az apja meg folyamodott és megkapta az áthelyezett elrendelő végzést — Budapestre. Ez a hír szinte felvilágnyozta a szegény családot. Örömré vált a bánatuk. Hátha ott fón, abban a fényes váro-ban szer-nését csinálja Elza? Új remény szállt valamennyiük szívébe és szinte lazusak lettek a gondolatától is annak, hogy megszűnik már ez a sanyaru helyzetük és ellejtik ezt a kias-városi sanyaruságot, a mely már elviselhetetlen volt.

Denique feljoltak. Mily szomorúság fogta el azonban szegényeket, a mint látták, hogy az ő fényes jó módjukban sem jártak ök ugy, miútt ebben a káprázatos nagy városban minden ember. Elzátnak elszorult a szíve, ha látott az utóán egy-egy elegánsan öltözött hölgyet. De meggyugodott

ez arra, hogy a följelentő orvosok — nem mint ók állították: közérdekből, — hanem magánbösszűből és jogtalan magánérdekből vádaskodtak Vizeleki ellen. Mert hiszen ha közérdekből tessék vala a följelentés: semminem pressió révén kicsikart érdemnyei miatt sem szabad visszavonni a följelentést. A ki büntetett követ el, bünbödni kell, ezt kívánja a jogegyenlőség, ezt az Igazság, a melyet a följelentők nem megvédeni akartak, de ténylekkel megpöködtek és farba rugdalták és kicsikarták. Ócska nadrágot húzták fel a maguk meztelen érdekaira, hogy ezt eltakarják vele,

gazságtalanságnak tartom azt, hogy nem egyenlő mértékkel mérik orvostársaik tényeit. Súlyosabb vétséget képzélni nem lehet egy orvosnál, mint ha nem megy el az olyan halálos betegségen szenvedőhöz, mint az a negyedfél éves Józsa gyerek volt, ha az szegény. Mert ha gazdaghoz nem megy el, az is bűn, de nem olyan nagy. Az a gazdag hivatást más orvost, annak intelligenciájára is van megítélés, hogy láttatlanba írta orvosi vények nem lehet lelkiismeretes gyógyítás. De a szegénynek sem pénze, sem intelligenciája nincsen, annak csak az a joga van meg, a mit nem adnak meg neki.

Hogy megelégedett az az orvos s a megelégedés, hiba ugyan, de nem bűn? Igaz, hogy a megelégedés hiba, de sokszor — csak kényszerűl kímálgatás. Ha az elfogult embereknek ész-okokkal bizonyítani lehet, in bizonyított is. Palánszky doktor maga be ismerte hogy többször receptet írt a betegnek látatlanba. Ha tehát látatlanba receptet írok, az nemcsak lelkiismeretlenség, de világsos bizonyítéka annak, hogy nem is akarok oda, ahhoz a beteghez el menni, mert ha el akarok menni, előbb megnevezem s csak aztán írok receptet. Ez megengedem, hogy egyszer, „addig is míg jövök” — gondosságból receptet írt az orvos, aztán elfelejt elmenni. Amde háromszor receptet írt s háromszor elmenni meenni, olyan megelégedés nincs. És a halotti bizonyítvány? Azt mondja réa az orvosi kar által védett orvos: hiszen úgy is kezeltem, tehát kiállíthatom róla a bizonyítványt. Ez már a cinizmusnak olyan foka, a mely magyarázatra sem szorul.

Mind Ezeket hogy miért hozom fel újból, majd megmondom. Most csak konstataálni kívánom, hogy bebizonyítottam: dr. Palánszky Miklós a legsúlyosabb vét-

séget követte el, vétvén az orvosi lelkiismeret ellen.

És mégis — ez az egyik oka, a miért fölhoztam az esetet — Palánszky doktortúnyomban ja, hogy valaki meg ne tudja: 100 korona pénzbírságra itéli a városi hatóság, aztán azzal vége mindennek. Se hatóság-nak, se az orvosi reputációra állítólag olyan féltékeny „orvosi kar”-nak egy elítélő, egy rosszaló szava sem volt Palánszky Miklós doktor ellen, mert az szinpatikus modoru, kedvos ember, befolyásos ismeretsége, rokonsága van a városban. Amde Vizeleki Frigyes ellen, a miért őt azt hiszik, hogy a Palánszkyról való adatokat ez szolgálhatta az újságnak, tizenfét ember össze áll, hajszát indít, meg nem engedett eszközökkel küzd ellene, mivelhogy Vizeleki Frigyes doktor nem szinpatikus ember, befolyásos ismeretsége, rokonsága nincsen, hanem csak családja, a melyet munkájával tart fenn s a melyet, ha keyerét — állását el tudnák venni, a nyomorba döntenének. Igaz, két állás feresednek meg vele, a melyre majd ismét fejvesztés terbe alatt tiltanak meg masnak pályázat, mint idevalónak, a kik az úresedést kiváltják. Mint a hogy annak idején Friss doktorral tettek, a betegsegélyző pénztár állásánál. Azt is ki akarták irtani a földszínéről s most, hogy nem tudták: most be vették maguk közé.

Csunya ellajult állapotok ezek s nem én vagyok az oka, hogy más már rég szét nem törtözöttök.

Igazságtalannak tartom továbbá az eszközöket, a melyekkel Vizeleki Frigyes ellen küzdenek. Meghíznak közvetítőket, a bekésséges egyezségre, a mely nem sikerül. A közvetítők nyilatkozat formulát stylizáltak a tárgyalások folyamán, a melyről Vizeleki nem is tudott. És a midőn a részben általuk kezdeményezett egyezkedés nem sikerül, akkor kinyomatnak egy ilyen egyezkedési nyilatkozat formulát, hogy azt Vizeleki dr. „*intéte hozzájuk*.”

A jogtalanságnak, az igazságtalanságnak, az igazság lálbal tprásauak ez olyan tény, a mely minden jó érzést emberben felkavarja a vért. *Feltéve, de meg nem engedve*, hogy Vizeleki tudott volna is arról a nyilatkozatról, kinyilatkozta ő azt addig, a míg alá nem írja? Lát ha valaki egy váltó blankettát kitölt, de a nevével alá nem írja, érvényes az a váltó? A míg alá nem írta, az senmi más: mint egy darab papíros. A recipe-írás-tudó urak a jognak

ezzel az elemi iskolásbéli elméletével sincesnek tisztában? És szabad egy alá nem írt, tehát el nem fogadott nyilatkozatot ugy feltüntetni a nyilvánosság előtt, hogy azt az illető „hozzájár intáste”? Nem, ez a jogos indokból való áldozás határárt messze túl lép.

Azért szólaltam fel, hogy szerény erőmből mellette legyen az egyelőre jogtalanul áldozott gyöngébbnek, az erősek Gaszeroffense ellenében. Nem tudom biztosan, ártatlan-e dr. Vizeleki Frigyes vagy nem? De hogy ellenfelei nem azok, az már bizonyos előttöm.

Fényes László.

H I R R E K A,

— Az amateur club kiállítása. Székesfehérvárnak ez a leggalibább s mindenképpen életre való ifju egyesülete tegnap nyitotta meg házi kiállítását a tózoito lakत्या diszterben. A megnyitás teljes csöndben 11 órakor ment végb. *Havranek József* kir. tanácsos, polgármestert dr. *Palánszky Miklós* elnök üdvözölte s azután a szép számban megjelent közönség a nagy terem folyóképeket megrakott alványai közt, egyre változott. A kiállítás kitűnően sikerült s bizonyára állandóan látogatott lesz az alatt a nyolcz nap alatt, a míg az egyesület nyitva tartja. Nem lesz érdékellen sorra venni a kiállított csoportjait.

Mindjárt a bejáratnál nagy állvány áll, *Havranek Antal* szobrász és *Klöckner Péter* kiállítással. *Havranek* nagybőrra genre-képeket állított ki, összesen 38 darabot, a melyeknek kaállítás elaraja a művész embert. A *„Cirkus etetés”*, a *„Gárdás”* s *„Különben”*, a *„Café-dijaszó”* az életből kitűnően elcsétt pillanatok örökít meg. *Vannak* azután rajpek is, a melyek közt a *„Kalló malom”* felvétele igen hangulatos képet mutat be. Igen jól sikerült kép az *„Esküvő”* is. Nagy ember aradat van a *Szt. István székesegyház* előtt, a melynek ajtajából egy *Székesfehérváron* mindenütt olyan kedves, jó ismerős ifju pár lép ki: *Finta Géza* huszárfőhadnagy és neje *Felmayer Julián*. *Klöckner Józsefnek* 48 képe, köztük négy diszpozitív van s főleg olaszországi felvételekkel excollat. Neki különben müdöz csoportban van némi érdeme: a kiállított csoportok nagybőrra nála szerettek be s a képek, noha választás nélkül vannak kiállítva, mind tiszták és jól sikerültek.

A fal mellett, az első csoport dr. *Palánszky Miklós*nak, a club bürgö elnökeinek kiállítás. A legújabb német rendszer szerint dolgozi: képei nem olyan eleven körvonalozottak s mögt árnyalással

mégis a sorsában mindegyikük. Söt litkos örömtük is volt; hiszen senki sem ismerte őket. Elza majd zongorárákat ad és így lesz egy kis mellékvédelmük is, hiszen a munka nem szegény. És a titkos öröm aztán nyilvánvaló lett, a mint az első magakerepe pár forintosokát hazavitte. Nehéz kereset volt, de édes. Egy kishirdetés után valami előkelő gyáros házába jutott Elza, a hol hamarosan nagyon megszerette, megismertte a jó lelkű és sokszor ott tartották egy-egy lényes esemény, a mely alkalommal, ha későre nyult az idő, a ház uróinek vendége maradt.

Egy ilyen esemény alkalmával váratlan meglepetés érte Elzát. Az egybegyűlt vendégek között bemutaták a t. Ház legújabb tagját, Darnay Károlyt, a ki szintén bejáratos volt ide.

Darnay rendkívül őrlt a viszontlátásnak és igen sokat foglalkozott Elzával, a mi azonban alig tűnt fel a társaságnak. Csak Elza érzéskéi hátatárlan meggyesétt Darnayval, különösen a miért, az ember miérté kihívány magasztalni kezdte Elza szépségét és hevesen udvarolt neki, fiatal nevet pedig annyira elhanyagolta, hogy Elza szívében határozott gyűlölet történt tányát. A mulból mit sem akart felidézni Elza, a jelenét nem restelle ez alól a ember előtt, a ki talán épp így bánt volna ő vele is, mint feleségével, ha akkor nem volna ő.

Darnay udvarlásait Elza koreken visszautasította és a leghidegebben viselkedett vele szemben.

Ez iránt az ember iránt bánatos szíve teljesen érzéketlen maradt. Gyűlölte.

A hogy asztalhoz létek, a házigazda érdekes újságot mondott el, mely szerint egy fiatal magyar iparos Párisban egy remekművet alkotott, a melyet a nagy aranyéremmel tüntették ki. Ez az iparos az ó gyárának kiküldöttje, a kit ma este érnének és ő boldog, hogy vendégeinek is bemutathatja. Kivártatva megjelent az ifju, a kiből Elza Konáromi Péteret dicsmerte föl.

Ez a viszontlátás mindkettőjük sorsára néve áduló volt. A hogy Konáromi felismerhette a helyzetet, lángra lobbant szerelm Elza iránt. Elza pedig leirhatatlan hálas érzéssel közeledett felje s a mikor kezét ott nyugtatta annak az erős, dalias, világlátó férfinak a kezében, megremegett az egész lény, halvány pir óntotta el arczát, a mely e pillanattban szebb volt mint valaha, mert az igaz szerelme magasztossá, bájosává tette. Teljes és mélyszéles szerelmet érzett e nemeslelkű férfi iránt, a kinek a pályafutása dicsőségteljes volt és jövője csak sikerrel kecsegtette. A ki maga a megtestesült karakter, mert hosszú távollété alatt sem felejtte el Elzát, a ki egykor — mikor még Darnay, a főjoggyzó udvarolt neki — meg se hallgatta volna az egyszerű munkás-ifjut.

De ma, ah, ma látja csak, hogy mennyire föltűnt áll ez a szorgalmas, munkás ifju annak az öreg, leha gentleman-nek.

Szamarany boldogság szorgozott e két ifju lény átszellemelt arczán. Elza pedig most taláta föny eleven életének legszebb, reménytelen napjaiban a férfi-ideált.

És egymáséi lelték.

Néhány esztendői boldog házasságot után a mikor a multból előhozakodó visszaemlékezések előmosdott alakokat állítottak elébük, Elza egytelen mosolylyal gondolt Darnayra, a ki különben úgy jutott észébe, hogy az új képviselőválasztás megbukott. Képviselőségéből való kiküldését teljes erővel romlása is követte. A mi vagyona volt, azt elkütyartta. Nejtől elváltan élt s csaknem végképpen eladttól már. Roppant anyagi zavarái közepette egyszer az apja nevével találta egy váltóra írni, a mi aztán végző romlása sodorta.

Egy szép napon aztán teljesen megtörtén beállított a megfeszüléshez, hogy ott valami állást kaphason a főispán apja révén. Itt is elutasították.

De pártját fogta mégis egy öreg ur, az Elza apja és be is protegálta diurnistának, mint egykor őt a főispán.

Elza, a mikor értesült e felől, még az emléke is elkütyartott szívéből ennek az embernek, csak végtelenül szánta, e mellett hiát adott az Istennek, hogy őt üdvözítse tőle.

igen jó benyomást tesznek. Legérdekesebbek telecsop segítségével készített holdférvetési, újbbszörre villám képei és rendkívül érdekes a „Vihar előtti” című felvételi tanulmánya. Van azonban néhány csapnaptípusa is felhívják a figyelmet ezek olaszországi képei is, különösen a triestai Dante szobor, azonban kívül igen becses emlék a női munka kiállításáról felvett „Kutatászi kiállítás”.

K. Gyula Deszö mérnök ó odortja egyik leg-főbb vonzereje a kiállításnak. Az erdélyi hivatások felvett érdekes vadász-képei között egy női lovaskép érdekelni látván. Csak a ki maga is lovas, képes érdekelni azt az iskola lovaglásnak is beillő remek tartását, a melylyel az ifjú barónó a gép elé vezetett sötét pörpárját. A csoport sok érdekes kepe közül fal kell még említeni: „A vasuti kúpban” címűt, a mely féjfel magnesium tányt meletti készült a egy bekésmen horkoló urat ábrázol, továbbá a mérnök interieur felvételét.

A legnagyobb kiállítások egyike a Wertheim Pálé, a kör lovasok tükrajá. Összesen 68 képet állított ki a „Törvényházi építész” című képeivel az elnökön kívül talán neki van a legértékesebb kidolgozása felvétele. Az utolsó szál gerendét és teglát is külön meglehet rajta olvasni. Kiállításának egy része igen izlészosen egy festő palatánra van elhelyezve, másrésze pedig egy steorokopban, a mely egy külön kis panorámá. Értesékek az aldujai utazásról felvett szép tájképei.

Mellette van Pék Gyula nem nagy számú de finom egyékes stílyt képeknek vonzó kiállítás. Nagyobbára társasági képek: az objektumok valaminek szubtilis művészetével elrendezve. A „Tenniszző léányok”, a „Kerti jelenet” posztikus képei mellett különösen két baba arcz tűnik fel, a melyek valóban Marilló-eseetre is érdemesek volnának. Még egy akvarél tájképet kell lementeni. Beck Ernő szintén nem sok képet állított ki, de ezek általános figyelmet költenek. Néhány hölgy arczkép s csoport képek, a déli vasut műhelyből.

Wertheim Imre kiállításán mindjárt meglátászik, hogy a képek készítője a lalusi magány öbödés óráiban szórakozik az amateur fényképezéssel. Fogatok, paripák, kerti részletek, gazdasági jelenetek, adnak egységes vonzó stílyt s csoportnak, a melynek különösen két kepe hívja fel a figyelmet. Az egyik „Cséplés a szüris kerben”, a melyben rendkívül sok hangulat van, a másik pedig az „Alsó kaláber”. Kort községen, szőlő lugasban folyik a játék, a szőlőről ülő hölgy gondolkodik: a zöld táska, vagy a tők testet hívja e ki? Érdekes és ritka kép az, a mely egy fogatot ábrázol iker lovakkal.

Szék Gyula kis csoportja kellemesen tartkítja a kiállítást, két igen figyelemre méltó olajfestési tájképpel, de különösen rendkívül könnyű és utóvizes selyem festvével.

A mint az itt csak futólagosan leirt ismeretéből látni lehet: a kiállítás nem nagy, de igen érdekes, mert a kiállított az objektumok megválasztásában, elrendezésében fejtették ki művészi izléstüket és tudásukat s a nagy közönségre már csak azért is vonzó lesz a kiállítás, mert a képek mindenki sok ismerést fog találni. Még csak azt kell hozzátennünk, hogy a kiállítás nyilvános és belépő díj nincsen.

— A vásár. Meglehetősen forgalom országos volt a tegnapi, noha a kalföldi ló és sertéskereskedők a kivételi tilalom miatt távol tartották magukat a vásártól. Az eladások pontosan még nincsenek megállapítva, de loeladás meghaladta az 1100-at a szárvasmarha forgalom pedig tulmanta a 2000-
— A vásár rendezetlenségének tegnapi két következménye is volt. Huszár József dorogi földmívelő egy ló a nagy ösvevizes-szuszágban megrugta s agryázkódást szenvedett. Kis Imre György ireghi lakos pedig kocsijáról leesett s szintén súlyosan sérült. Mindkettőt a Szent-György kórházba szállították.

— Az igazságügyi palota árnyékából. A boldogban árnyékos helyen terem, azért adta talán a „Fejérmegyei Napló” ezt a címet ama két hasábos közleménynek, a melyben az igazságügyi palota építkezé-

séről mond el rettenthes dolgokat. A mi az igazságügyi építkezésének kritikáját illet, ahhoz nekünk semmi szavunk nincsen s ha valaki még az épületeket is felekezeti szempontból kritizálja meg, annak a vak-szavával már igazán nem lehet törődni. Amde a néppárti lap azt állítja, hogy Wagner Gyulát az építés tervezőjét a, botrányos építkezések” felvilágosítására az igazságügyminiszter leküldte Budapest-ről s ez

„megjelenvén a palotánál, azt felvilágosította, a tapasztalt botrányos rendtelenségek láttára a legulsóbb rosszúságot fejezte ki, elrendelte a főmunkákat beszállítását és újra való felrakását. Ezenben pedig jelentést tett az igazságügyminiszternek a tapasztalt rendtelenségek miatt.”

Felkerestük tehát Daróczy István kir. törvényeszi elnököt, az építész vezető bizottság elnökét, megkérdezővén tőle, mi igaz az állításokban? Az elnök meg-nyerte olvasta el a közleményt s kijelentette, hogy az összes állított dolgokból semmit sem tud, holott mint a felgyelo bizottság elnökének, ha ilyen hibák lennének, okvetlen tudnia kellene róla. Wagner műépítész járt itt ugyan a múlt héten a szokásos szemlélet megejténi, futólga beszélt is vele ekkor, de Wagner egy szót sem szolt a legcsekélyebb rendtelenségről sem. Megkérdeztük ezután Fried Vilmos az építész vezető mérnök távollétében magát a „Bernstein és Káldor” czeget, mit mondott Wagner nekik? A czeg vezetői azt a felvilágosítást adták, hogy ők csak elismerést hallottak egy Wagner műépítész, mint Vádrhelyi mérnök szájjából s a között állítólagos kifogásokból egy szó sem igaz. A mi pedig a néppárti lap támadását illeti, egy megjegyzés: — a karaván halad. Mi azt hisszük, talán annyira a felekezeti gyűlölet rossz akaratának még sem szabad volna menni, hogy tudva valótlan tényeket állítsen.

— A tarka szinpad. A székesfehérvári közönség szankcionálta legutóbbi számunkban megirt véleményünket a tarka-(malacz) szinpadról. A pikantériát ötletes formában ellehet fogadni, ha az nem kirázólagos czeleként, hanem csak mint eszköz jelentkezik és kellő decentséggel. A trágárság azonban semmiféle brettlin. annál kevésbbé szinpadon nem tarthat meg, ha a mucsai tárogatók mindjárt oly szépen zenگیk is, hogy a tarka szinpad szereplői „dicseretes művészetét feleltek meg azoknak a feladatoknak, a melyeket ezen excentrikus szerepekkal magukra vállaltak.” A „Tarka Szinpad” tegnapi esti második előadására a színház félig sem telte meg s különösen a páholyok maradtak üresen. „Az alkalmi szobalány”-t, első napi produkcióik legizetlenebből előadott darabját a társulat vezetői maguktól elhagyták, a rendőrség pedig a „Rózsabimbó és a méh” paródiáját tiltotta be. Mikor azután Kornai Berta a méh-rómanczot elenekelte, néhány aranyifju, összesen 15—20-an hangosan követelték a parodia előadását. Az orfeum vezetői észre véve, hogy a rendőrkapitány nincsen éppen a szinpadon, hamarjában el is énekeltek az egyik részét, de már a másakra nem volt idejük. A titulum kijáratása miatt Rudnyánsky Gyula és Zoltán Jenő, a „Budapesti Hírlap” belső munkatársai és az Orfeum társulat vezetői ellen Red István rendőrkapitány megindítja a kihágási eljárást Ez a két orfeum előadás igen jó figyelemre tölt a szinügyi bizottságnak, hogy ezental nagyob óvatossággal nézze meg: kinek: d engedélyt a színházban tartandó előadásra. Konstatálunk kell ezenkívül azt a tnyét, a mely ez újság szerkesztőjének a budapesti sajtó erkölcsi nívóját miatt tolytatott harcában ismét igazgat adt: szomorú közállapot uralkodik ott, a hol a társada-

lom irányítására vállalkozott újságírók egy előkelőnek tartott lap munkatársai repülő orfeummal s a Rákosi Szidi sziniskolájából válogatott lesett rosszabimbókat vezettek fel és végig az országban.

— A szoclapure. Ez azim alatta a „Székesfehérvári Hírlap” a következőket közli. Nagy tisztelettel viseltetünk a helybeli Ferenccz József nőnevelde valóságos nevelés iránt és meg vagyunk arról is győződve, hogy a kis honleányok szívesen a házasságot imáját is beoltják, — éppen azért nagy megütözéssel tapasztaltuk, hogy a szorgalmi és jutalom díj gyanánt kiosztogatott szent képecskéket legnagyobb része ékes német nyelvű felirattal díszelgeti. Már engedelmet, de az el-n tiltakozunk kell, annál is inkább, mert magyar leírás és szöveggel ellátott, szobnel-szebb szent képecskéik is vannak s a nőnevelde vezetőségétől méltán elvárhatjuk, hogy germanizálás ne alázza meg a hazafias érzelmeket. Minemzet azonban még kirívóbb teszi az a körülmény, hogy a leányneveldeket két 20 fillér leírásé mellett egy 4 fillér értékkel sem bíró — ugynevezett — szcupadról osztogatnak ki. Ez a költés szent képecské — talán el sem hínók! — két sor szót (60) nyelvű aláírásával van ellátva! Tehát az se magyar — mintha csak germán és tót leánykák ismételnék az iskolából! Bosszantot kértünk, de az már botrányos eljárás, melyre felhívjuk az egyházi hatóság figyelmét, a szülőket pedig ez uton figyelemre tessük, ha leánykák ily germán és tót-nyelvű szent képecskéket hoznának haza, ktljidek azokat vissza azon kijelel tessék, hogy ok magyar szülő és leánykák is magyar leánykák! Egyáltalán kilógasoljuk, hogy egy 4 fillér értékkel sem bíró leírás zónon függő költés szent képecskét 20 fillért értesítünk és szerenők tudni, vajjon ezen fukentes-kégyzettel kivassal adomány háza mögött miféle orál lehet? Nem-e valami passziar-propaganda — mitnán a szent képecskéket aláírása szűz-nyelvű? Vane arról tudomás a helybelő egyházi hatóságok?

— A tornaverseny. Szombaton délután 5 órakor, mint már jeleztük, kezdődött a főgymnasium és főreáliskola növendékeinek egytttes tornaverségja a főreáliskola tágas udvari helyiségében. A honvédeknek hangjai mellett vonultak be a kék-fehér dresszbe öltözött csapatok a kútdőfőre s a nagy számú közönség mindvégig nagy érdeklődéssel és figyelemmel kíséerte a csapatok mutatványokat és az egyéni versenyeket, a melyek eredménye a következő volt:

- Mászás:
- I. o. Kuthy József realisk. tan.
 - II. o. Salamon Károly real. isk.
 - III. o. (höl verseny) Malovecz Ferenccz gymm. és Knittelhoffel Antal realisk.
 - IV. o. Zalko Lajos real. isk.
 - V. o. Rölch Ferenccz real. isk.
 - VI. o. Gyurkovics József gymm.
 - VIII. o. Gyeveti Lajos real. isk.
- Súlydobás.
- VI. o. Serák József 8'60 és Panolovits Béla VI, gymm. tanulók 6'60 méterrel.
 - VII. o. Varhencz József gymm. tan. 9.05 és Sokett Ödön gymm. tan. 9.35 méterrel.

A kötelhuzás a két középiskola III. és IV. o. tanuló között volt a mindkét esetben a real iskolai csapat győzött. A nyertes tanulók érem, pénz, illetégek díszoklelvél és könyvjutalomban részesültek.

— A kivándorlási kongresszus. Közöttük már a dunántúli kivándorlási kongresszus részletes tervezetét, a rendező bizottság most a következő érteitelt küldte be hozzánk:

A dunántúli kivándorlási kongresszus tudvalevőleg Siótköfal. f. évi június 28. és 29. napján fog megtartani. A megnyitó ülés f. hó 28-án vasárnap déli 12 órakor lesz. A részletes programot, mely magában foglalja az összes székneség tájékoztatókon kívül, az előadók által beterveztendő határozati javaslatokat is, a kongresszus tagjainak kellő időben, a kongresszus „megelőzőleg megküldi a központi iroda. A kongresszuson részvehet mindenki. Tanácskozási és szervezeti jogja azonban csak a központi iroda által kiállított igazolványan ellátott tagoknak van. A kongresszusnak hivatalból tagjai: rendezésben résztvevő testületelökne és 2—2 kiküldöttje: tagjai mindazok, a kik a korona részvételi díjat a kongresszus iródnál lefizetik. A tagok a kongresszus kiadványait ingyen kapják meg. Az előírt rendező-bizottság felkésége az elmondtak alapján tisztelettel fölkeri

mindazokat, a kik a kongresszus tagjai közt belépni óhajtának, hogy ebbeli szándékukról a központi irodát (Budapest, IX., Köztelék) legkésőbb június hó 25 ig a egyuttal arról is értesíteni sziveskedjenek, vajjon kívánják-e, hogy elhelyesztésükről a S tótenek átkelő helyi bizottság gondoskodjék. Ugyanekör a részvételi jegy kiállítására és a tagok címére lesendő elküldésére véget a 4 korona részvételi díj is beklendő az iroda fenti címére. Hazafias újságvezető Budapest, 1902. június hó 14. napján
A rendező-bizottság.

Belfrások a felső kereskedelmi iskolában.
A vallás és közoktatásiügyi m. kir. minister új rendelete értelmében a tanulók felvétele és beírása a jövő tanévre június hó 29. 80. és július hó 1. 2-ikán történik. A tanulók 20 korona felvételi-díj és 6 korona nyugdíj-illeték lefizetése ellenében igazolványt kapnak, a melylyel a jelentkezés és beírás az osztályfőnököknél szeptember hó első három napján eszközölhető. Ugyanekör folytatódik a tanulók felvétele is, amennyiben a hely megengedi.

Kényelmes utazás Svájcba. Julius 20-án indul Budapestról egy előkelő társaság Bécs-

Münchenen át az Alpekek vidékére. Az utazás körponti Zürich és Luzern, honét kirándulások lesznek az alpesi ftavek elragadóan szép vidékére (Rigi-Strasernhorn-Üetli stb.) Ugyanakkor egy másik társaság Finne-Valencia. Milanon át a Szent-Gottárd vasutttal utazik Luzerbe-Zürichbe, honét Bern-Genf-Lausanne-Basel-Neuchatel Schaffhausen stb. ériüközésével Münchenbe-Bécsbe s innét, Bupapestre érkezik. A jegyek mérsékelték. Legelőkelőbb szállodákban a lakás és ételmezés. Minden irányra kirándulások! Az utazást Propper A. János igazgató irodája Budapest Üllői út 20 sz. a. rendezi.

Időgenek névsora 1902 június hó 23-án
Barai Ignác „Magyar Király” szállodája. Preusz M. ker. Bpest, Martinor Ede lókupez Mura-Király Szanahner Erné Románfalu, Berger Adolf ut. Pápa, Schmitt Géza magánzó Fiume.

Enderz János „Fekete Sas” szállodája. Grünwald Miksa utazó Bécs, Singer Arndt utazó Bécs, Fleischmann marhakereskedő Győr, Hetz Miklós tisztartó S. Kiliti, Spitz Manó utazó Bpest, Reineman Henrik Lókereskedő München, Reidmayer S. Lókereskedő München, Isztól Nándor gazdatiszt Nagylág.

Papp Károly

Selyem műfestő és vegyítiszttő Székesfehérvár, Városházter Székesfehérvár, Városházter a városi t. karok épületében. (Bejárat a Megyeház-utczától.)

Elfogad minden e szakmába vágó munkát egy festésre, valamint tisztításra a legmáltányosabb feltételek mellett. Csipkefiggonyók a legtróvidabb idő alatt festetnek, vagy tisztítottanak.

gyászruhák

48 óra alatt készítettnek. V idki rendelék megfizethető lelkiismeretességgel eszközözöttetnek.

SZEKERÁK és HORNYÁNSZKY-nál

a végeladás már csak négy hétig tart.

Az összes disznmű árúk, játékok és edényfélék

féláron,

használati apróságok 40% engedménnyel lesznek elárusítva

A vásár-téren június 21-től június hó 23-ig.

Világhírű kutya és majomszínház.

Naponta nagy előadások, óránként u. 4 óraker este 6 és 8 óraker tartatnak.

A világ legjobbban tanított

Uj. Verseny nélküli. kutyái. Verseny nélküli. Uj.

CÁRÓ a világon az egyetlen zongorázó uszkar, mely 20 társával — remek állatkák — egyetemben fogja művészetét bemutatni és a látogatók esodálátát legnagyobb mértékben felkelteti.

CÁRÓ elődrangu művészi mutatvány-szam: többek között az „Utolsó rózsá”-t. „Mártha” című operából az „Egyházi kar”-t stb. játsza zongorán, a mi eddig egyedül áll a világon. A löbbi kutyával egy n-gyszerű poppuril át elő Ezeket gondos tanítással és nagy kitartással annyira vitték, hogy önállóan írnak, olvasnak és minden a közönség által feladott számléttel megtejtelenek, ismerik a színeket és virágokat, ügyes tornászok és balet-lánccsok. Egysszóval még eddig soha nem látott mutatványokkal mulatgatják a n. é. közönséget.

Hol láthatni kutyákat zongorázni?
Hol láthatni kutyákat olvasni?
Hol láthatni kutyákat számolni?
Hol láthatni kutyákat írni?

Hol láthatni kutyákat bukfeneczeket vetni?
Hol láthatni kutyákat mint szövebrátákat?
Hol láthatni kutyákat mint baletl lánccsokat?

a Prechtl-féle a világ legidomítottabb és legokosabb kutyáinak a színházában, melyek a legelőkelőbb színházakban ismeretesek s híresek és a melyek mutatványaikkal a cs. és kir. fenségek legmagasabb elismerését kiérdemelték.

Pecset. Ezennel elismeretük, hogy PRECHT HERMANN úr 1902. 11/16-án Palaisban azon szerencsésben részesült, a főnagysági pár Frigyes és Izabella 6 Fenségek és azok Fens. Gyermekök előtt kitüntetett kutyáit bemutatni. Ezek tanulókonyagsága a legnagyobb bízalmat költötte. — Pozsony, 1902. március 16-án. — A főudvarmestert hivatal részéről

HELYÁRAK: I. hely I korona. — II. hely 80 fillér. — III. hely 60 fillér. — Allohely 30 fillér. — Gyermekök és katonák felét fizetik, állóhelyen 20 fillér.

Ezen nagyérdékű előadásokra bízorólunk a n. é. közönséget alázattal meghívni. Mely tisztelettel

az igazgatóság.

KRAUSZ F. VILMOS

Baga-utca 2. sz. — Telefon: 88.

Nagyon olcsó kölcsönt szerzek kis vagy nagy földbirtokok és háztulajdonosok részére 15, 22, 33 1/2, 38, 50 évi törlesztésre.

4 1/2 - 5 0/10 kamatra

Adósnak jogában áll a kölcsönt egészben vagy részben a fenti idő lejárta előtt bármikor visszafizetni, fél éves előleg-s felmondás mellett, míg ellenben a pénztörlesztet nem mondhat előbb tel.

Ha a birtokot terhelő már előző drága kölcsön, de a kölcsönösszeget fel akarja emeltetni, vagy a kamatot drágítja, akkor a föld becsértéke feléig a községi becslelvé figyelembavétele mellett nemcsak felemelhetjük, de a drága kamatot felcsérélhetjük olcsó kamatra

Ha betáblázott kölcsöne már van, ugy az újabb olcsóbb kölcsöntől bekebelezési százalékokat nem kell fizetni.

Ezek keresztülvitele végett nem okvetlen szükséges Székesfehérvárra személyesen bejönni, teljesen elégséges ha levélileg postán tesztik be küldeni

a hiteles telekkönyvi kivonatot,

kataszteri birtokivét, községi becslelvét.

Levélbeli vagy szóbeli kérdészködére azonnal szívesen szolgálók felvilágosítással.

Reménylendő gabna és gyapjaterményekre szerzek előleget, katonatiszteknek és állami hivatalnokoknak személyhitelet igen szolid feltételek mellett.

15 évi törlesztésre	4.75 százalék
22 " "	" 4. " "
30 " "	" 3.75 " "
33 " "	" 3.50 " "
38 " "	" 3.25 " "
45 1/2 évi törlesztésre	" 2.97 " "
40 " "	" 3.80 " "
50 " "	" 3.25 " "
60 " "	" 2.90 " "
70 " "	" 2.80 " "
80 " "	" 2.78 " "

mely félvénytlen fizetendő fizetészekben nemcsak a kamat, de a tőke törlesztése is bebefoglaltatik.